

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi postanowił :

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków J. S. (1) i T. S. (1) wchodzi:

1) prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w J. gminie P., oznaczonej jako działki nr (...) o łącznej powierzchni 21 (dwadzieścia jeden) arów 93 (dziewięćdziesiąt trzy) metry kwadratowe, dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) – o wartości 57 018 złotych;

2) samochód osobowy marki P. (...);

3) samochód osobowy marki F. (...) – o wartości 16 600 złotych;

4) pralka C. – o wartości 300 złotych;

5) lodówka G. – o wartości 300 złotych;

6) piekarnik – o wartości 300 złotych;

7) płyta kuchenna A. – o wartości 150 złotych;

8) pochłaniacz – o wartości 75 złotych;

9) stół drewniany – o wartości 375 złotych;

10) szafa – o wartości 1125 złotych;

11) DVD S. – o wartości 400 złotych;

12) tuner S. – o wartości 300 złotych;

13) subwoofer S. – o wartości 300 złotych;

14) kolumny S. – o wartości 150 złotych;

15) drukarka C. – o wartości 100 złotych;

16) krzesła (...) o wartości 300 złotych;

17) regał - o wartości 300 złotych;

18) witryna - o wartości 300 złotych;

19) kanapa - o wartości 200 złotych;

20) dywan – o wartości 100 złotych;

21) meble kuchenne – o wartości 1000 złotych;

22) stół kuchenny – o wartości 50 złotych;

23) półki kuchenne – o wartości 100 złotych;

24) szafka łazienkowa – o wartości 100 złotych;

25) odkurzacz – o wartości 150 złotych;

26) żelazko – o wartości 100 złotych;

27) płyty DVD – o wartości 1000 złotych;

28) płyty CD – o wartości 600 złotych;

29) telewizor S. – o wartości 4 500 złotych;

30) grafika autorstwa H. P. – o wartości 1000 złotych;

31) środki pieniężne zgromadzone na koncie bankowym w wysokości 486,98 zł;

II. ustalić, iż wartość nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty T. S. (2) wyniosła 4 916 złotych;

III. dokonać podziału majątku wspólnego opisanego w punkcie I. w ten sposób, że:

1) przyznać na własność T. S. (2) prawo własności nieruchomości opisane w punkcie 1 (pierwszym) oraz ruchomości opisane w punktach 3 – 28 ;

2) przyznać na własność J. S. (1) ruchomości opisane w punktach 29 – 30;

3) środki pieniężne opisane w punkcie 31 podzielić pomiędzy T. S. (2) i J. S. (1) przyznając im po 1/2 części, tj. po 243,49 zł;

4) zasądzić tytułem dopłaty od T. S. (2) na rzecz J. S. (1) kwotę 40 604 złote płatną w terminie 30 dni od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności;

IV. zarządzić sprzedaż w drodze licytacji publicznej przez komornika sądowego składnika majątkowego opisanego w punkcie 2 punktu I. ;

V. pieniądze uzyskane ze sprzedaży, o której mowa w punkcie IV, podzielić pomiędzy T. S. (2) i J. S. (1) przyznając im po 1/2 części ceny sprzedaży;

VI. zobowiązać T. S. (2) do wydania J. S. (1) ruchomości opisanych w punktach 29 i 30 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia;

VII. oddalić wniosek w pozostałym zakresie;

VIII. nakazać pobrać od T. S. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 1 500 złotych tytułem zwrotu połowy nieuiszczonych kosztów sądowych;

IX. nakazać pobrać od J. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 1 500 złotych tytułem zwrotu połowy nieuiszczonych kosztów sądowych;

X. ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Uprzednio postanowieniem wstępnym z dnia 16 września 2010 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi ustalił równe udziały w majątku wspólnym po ustaniu wspólności ustawowej J. S. (1) i T. S. (2). Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację uczestnika od tego rozstrzygnięcia.

W sprawie Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem z dnia 23 lipca 2009 roku wydanym w sprawie XII C 624/09 Sąd Okręgowy w Łodzi XII Wydział Cywilny rozwiązał przez rozwód związek małżeński J. S. (1) i T. S. (2) zawarty w dniu 2 października 1999 roku.

W dniu 8 sierpnia 2008 roku przed notariuszem R. K. zawarta została warunkowa umowa sprzedaży (Repertorium A Nr 6118/2008) pomiędzy D. J. jako sprzedającym oraz T. S. (2) jako kupującym. Jej przedmiotem było prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w J., gminie P., oznaczonej jako działki nr (...) o łącznej powierzchni 21 arów 93 metry kwadratowe, dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi obecnie księgę wieczystą (...) za cenę 49 213,00 zł. T. S. (2) oświadczył wówczas, iż dokonuje zakupu do majątku osobistego, co zostało potwierdzone przez stawającą podczas sporządzania aktu notarialnego J. S. (1). W dniu 9 września 2008 roku zawarta została przed w/w notariuszem pomiędzy w/w stronami umowa przeniesienia w/w nieruchomości (Repertorium A Nr 6918/2008).

Obecnie wartość opisanej powyżej nieruchomości wynosi 57 018 (pięćdziesiąt siedem tysięcy osiemnaście) złotych.

Ponadto sąd ustalił, że strony w trakcie małżeństwa nabyły ruchomości:

- pralka C. – o wartości 300 złotych;
- lodówka G. – o wartości 300 złotych;
- piekarnik – o wartości 300 złotych;
- płyta kuchenna A. – o wartości 150 złotych;
- pochłaniacz – o wartości 75 złotych;
- stół drewniany – o wartości 375 złotych;
- szafa – o wartości 1125 złotych;
- DVD S. – o wartości 400 złotych;
- tuner S. – o wartości 300 złotych;
- subwoofer S. – o wartości 300 złotych;
- kolumny S. – o wartości 150 złotych;
- drukarka C. – o wartości 100 złotych;
- krzesła (...) o wartości 300 złotych;
- regał - o wartości 300 złotych;
- witryna - o wartości 300 złotych;
- kanapa - o wartości 200 złotych;
- dywan – o wartości 100 złotych;
- meble kuchenne – o wartości 1000 złotych;
- stół kuchenny – o wartości 50 złotych;
- półki kuchenne – o wartości 100 złotych;
- szafka łazienkowa – o wartości 100 złotych;
- odkurzacz – o wartości 150 złotych;

- żelazko – o wartości 100 złotych;
- płyty DVD – o wartości 1000 złotych;
- płyty CD – o wartości 600 złotych;
- telewizor S. – o wartości 4 500 złotych;

J. S. (1) i T. S. (2) zakupili w trakcie trwania małżeństwa również dwa samochody osobowe – F. (...) o wartości w chwili ustania wspólności ustawowej 16 600 zł oraz P. (...). Po rozwodzie oba samochody znajdowały się w posiadaniu uczestnika, który z nich korzystał – ponosząc jednocześnie koszty związane z ich utrzymaniem (opłaty za parking, dbanie o stan techniczny, ubezpieczenie).

Z uwagi na zainteresowanie J. S. (1) sztuką wnioskodawczyni i uczestnik zakupili w trakcie trwania małżeństwa grafikę autorstwa H. P. o wartości 1000 zł.

Byli małżonkowie posiadali wspólne konto bankowe w (...) Bank, na którym w chwili ustania wspólności ustawowej znajdowały się środki pieniężne w wysokości 486, 98 zł.

Grafika autorstwa H. P. oraz telewizor marki S. znajdują się w chwili obecnej w posiadaniu T. S. (2).

Przed zawarciem związku małżeńskiego T. S. (2) nabył prawo własności nieruchomości lokalowej nr 35 położonej w Ł. przy ul. (...). W tym celu uczestnik zaciągnął kredyt bankowy w wysokości 45 000 zł, który w całości został spłacony w trakcie istnienia wspólności ustawowej. Na spłatę kredytu T. S. (2) otrzymał od swoich rodziców trzy darowizny gotówkowe, w wysokości: dwukrotnie 9 500 zł oraz 9 600 zł. Pozostała część kredytu pokryta została z środków uzyskanych w zamian za likwidację księżeczki mieszkaniowej uczestnika (5000 zł) oraz z jego osobistych oszczędności.

W trakcie trwania małżeństwa J. S. (1) i T. S. (2) dwukrotnie dokonywali remontu w/w mieszkania, a środki na ten cel pochodziły z ich majątku wspólnego. Wartość rynkowa nakładów w chwili orzekania wynosi 4 916 zł.

J. S. (2) (ojciec uczestnika) od wielu lat interesuje się sportami motorowymi, uczestnicząc między innymi w zawodach. W 2008 roku postanowił on zakupić kolejny motocykl - marki S.. Z uwagi na fakt, iż J. S. (3) nie zna się na Internecie, a przedmiotowy motocykl znajdował się w (...) Centrum (...) poprosił on syna o dokonanie przelewu internetowego będącego zapłatą ceny. Pieniądze w kwocie 21 000 zł przekazał T. S. (2) w gotówce. Na fakturze VAT jako nabywca wskazany został J. S. (2) - również on widnieje jako właściciel motocykla w dowodzie rejestracyjnym.

J. S. (1) i T. S. (2) posiadają wspólną małoletnią córkę, na rzecz której w trakcie trwania małżeństwa dokonywali drobnych darowizn. Pieniądze te - podobnie jak prezenty pieniężne od innych członków rodziny w łącznej wysokości 5000 zł - gromadzone były w skarbonce należącej do dziecka. Prezentem dla córki była także kamera.

Sąd I instancji zważył, że stosownie do treści art. 46 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego do podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku, Sąd w oparciu o dyspozycję art. 684 k.p.c. dokonał ustalenia składu i wartości majątku ulegającego podziałowi. Na gruncie niniejszej sprawy ustrój wspólności majątkowej między małżonkami J. S. (1) i T. S. (2) powstał z chwilą zawarcia związku małżeńskiego (dnia 2 października 1999 roku), a ustał w chwili uprawomocnienia się wyroku w sprawie o rozwód. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że w skład majątku wspólnego wchodziły następujące rzeczy i prawa:

Ruchomości opisane w punktach 4 - 29. Zarówno fakt przynależności wymienionych szczegółowo w treści postanowienia rzeczy, jak i ich wartość nie były przedmiotem sporu w niniejszej sprawie. Wskazać należy, iż na rozprawie w dniu 29 października 2012 roku pełnomocnicy stron uzgodnili wartość poszczególnych ruchomości punktów 4 – 28. Co prawda w piśmie procesowym z dnia 20 marca 2013 roku pełnomocnik uczestnika zakwestionował uzgodnioną wartość szafy oraz piekarnika, jednakże na rozprawie w dniu 22 maja 2014 roku oświadczył, iż ostatecznie

nie kwestionuje wartości w/w przedmiotów. Natomiast wartość telewizora S. została ustalona w oparciu o twierdzenie wnioskodawczyni – której został on przyznany - niezaprzeczone przez uczestnika.

Ponadto Sąd Rejonowy zważył, że nieruchomości gruntowa położona w J. (gm. P.), która pomimo złożonych przed notariuszem oświadczeń o jej zakupie do majątku osobistego T. S. (2), weszła z mocy art. 32 k.r.o. w skład majątku wspólnego byłych małżonków. W tym kontekście przywołał Sąd dwa orzeczenia Sądu Najwyższego. W postanowieniu z dnia 18 stycznia 2008 roku (V CSK 355/07, opubl. Lex 371389) stwierdzono, iż nie można przypisać decydującego znaczenia oświadczeniu małżonków, iż nabywany udział w nieruchomości nie należy do majątku dorobkowego, ponieważ samo takie oświadczenie nie może stanowczo wyłączać skutków wynikających z przepisów art. 32-34 k.r.o., w sytuacji pozostawania małżonków w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej. Jej ograniczenie lub wyłączenie możliwe jest na mocy małżeńskiej umowy przewidującej taki skutek i zawartej w formie aktu notarialnego. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 marca 2012 roku (II CSK 363/11, opubl. Lex 1211142) - O zaliczeniu poszczególnych przedmiotów majątkowych do majątku wspólnego lub majątku osobistego (odrębnego) małżonków nie decydują złożone przez nich oświadczenia, że nabywany przedmiot wchodzi w skład określonej masy majątkowej, gdyż samo takie oświadczenie - w razie pozostawania małżonków w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej - nie może stanowczo wyłączać skutków wynikających z przepisów art. 31-34 k.r.o. Przynależności konkretnego przedmiotu majątkowego do majątku wspólnego albo osobistego nie może zatem przesądzać ocena przez sąd przesłanek sposobu wyrażania woli osoby dokonującej czynności prawnej, ani przesłanek tłumaczenia oświadczeń woli oraz badania zgodnego zamiaru stron i celu umowy. Podkreślić należy, iż Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w pełni podzielił zarówno tezy zacytowanych orzeczeń, jak i przedstawił w nich argumentację. Sąd Rejonowy przyjął, że oświadczenia złożone przez J. S. (1) oraz T. S. (2) podczas zawierania umów w formie aktów notarialnych nie wywarły skutków prawnych, a w konsekwencji nieruchomości gruntowa położona w J. weszła w skład ich majątku wspólnego. Ponadto Sąd I instancji podkreślił, iż przedstawione powyżej rozumowanie wynikało z faktu, iż w toku postępowania zostało wykazane, że środki za które nabyto nieruchomości, pochodziły z majątku wspólnego.

Otóż uczestnik w żaden sposób nie wykazał, by środki pieniężne za które zakupiona została w/w działka pochodziły z jego majątku osobistego. Co więcej, w toku postępowania zostało wykazane coś przeciwnego, a mianowicie to, iż środki przeznaczone na zakup nieruchomości pochodziły z majątku wspólnego. Podczas przesłuchania w charakterze strony T. S. (2) jako źródło środków na zakup przedmiotowej nieruchomości wprost wskazał środki z osiągniętych dochodów – które wbrew jego twierdzeniom, wchodzi w skład majątku wspólnego, a nie majątku osobistego. To, że T. S. (2) uznawał, że zarobione przez niego pieniądze wchodzi one w skład majątku osobistego, jest bez znaczenia, gdyż zgodnie z treścią art. 31 § 2 pkt. 1 k.r.o. do majątku wspólnego wchodzi pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej.

Jeżeli chodzi o samochody osobowe to wartość pojazdu F. (...) ustalona została w oparciu o opinię biegłego z zakresu mechaniki pojazdowej, który na rozprawie w dniu 26 lutego 2013 roku zmodyfikował wnioski główne z opinii w ten sposób, że wartość w/w samochodu według stanu technicznego i jego wieku na dzień 23 lipca 2009 roku a cen z daty sporządzenia opinii wynosiła 24 800 zł. Z kolei wartość F. (...) na dzień sporządzenia opinii (którą z uwagi na przebieg postępowania oraz brak wniosków pełnomocników stron o uaktualnienie opinii uznać należało za wartość w chwili orzekania) wynosiła 16 600 zł. Samochód ten – pomimo oświadczenia złożonego na rozprawie w dniu 22 maja 2014 roku Sąd Rejonowy uznał, że przyznać należało T. S. (2). Bowiem jak słusznie podniósł pełnomocnik wnioskodawczyni, to posiadanie a nie ustne deklaracje świadczą o rzeczywistym zamiarze uczestnika. Jednocześnie Sąd I instancji podkreślił, iż F. (...) jest samochodem sprawnym technicznie a tym samym nie sposób uznać, iż dokonane rozstrzygnięcie w tym zakresie godzi w interes T. S. (2). Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja samochodu marki P. (...), którym w toku całego postępowania zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnik konsekwentnie nie wyrażali jakiegokolwiek zainteresowania. Z tego względu w punkcie IV postanowienia Sąd zarządził sprzedaż w drodze licytacji publicznej przez komornika sądowego tego pojazdu, postanawiając jednocześnie punkcie V, iż pieniądze uzyskane ze sprzedaży podzielone zostaną po połowie J. S. (1) i T. S. (2). Oddaleniu zaś podlegał wniosek J. S. (1) o przyznanie jej wynagrodzenia za korzystanie z w/w samochodów przez uczestnika ponad udział. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynikało co prawda, iż samochody po

rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód znajdowały się w posiadaniu T. S. (2), jednakże nie sposób z całą pewnością stwierdzić, iż posiadanie to miało charakter ponad udział. Zgodnie z art. 206 k.c., każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego opartego na treści przywołanego przepisu wynikało, iż stwierdzenie posiadania ponad udział wymaga precyzyjnych ustaleń faktycznych nienasuwających żadnych wątpliwości. Tymczasem, twierdzenia procesowe wnioskodawczyni nie zostały poparte równie kategorycznymi dowodami. Jednocześnie wskazano, iż uczestnik nie tylko deklarował chęć przekazania samochodów wnioskodawczyni lecz również stwarzał jej realną możliwość, z czego J. S. (1) jednak nie skorzystała. Ponadto, wnioskodawczyni nie zgłosiła żadnego wniosku dowodowego zmierzającego do wykazania należnego jej ewentualnie wynagrodzenia. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego przez Sąd z urzędu w sytuacji, gdy J. S. (1) i T. S. (2) reprezentowani byli przez profesjonalnych pełnomocników (wykazujących aktywność dowodową w toku całego postępowania) prowadziłoby do nieuzasadnionego naruszenia zasady równości stron. Niezależnie od powyższych argumentów, wskazać należy iż uczestnik posiadając w/w samochody nie tylko z nich korzystał, lecz również ponosił wszelkie koszty ich utrzymania (opłaty za parking, ubezpieczenie, utrzymywanie należytego stanu technicznego) – a okoliczność ta rodzi po jego stronie przeciwstawne w stosunku do roszczenia wnioskodawczyni uprawnienie do żądania zwrotu poniesionych kosztów.

Grafika autorstwa H. P., która zakupiona została w trakcie trwania małżeństwa. Z uwagi na zainteresowanie J. S. (1) sztuką przy jednoczesnym braku zainteresowania tą ruchomością ze strony T. S. (2), celowym było przyznanie w/w grafiki na własność uczestniczce – z uwzględnieniem tej okoliczności przy ustalaniu wysokości należnej jej dopłaty. Jedynie na marginesie wskazać należy, iż druga z grafik – jak wynika ze zgodnych zeznań wnioskodawczyni i uczestnika - była prezentem dla J. S. (1), a tym samym jako darowizna nie wchodziła w skład majątku wspólnego.

We wniosku inicjującym przedmiotowe postępowanie J. S. (1) wskazała jako wchodzące w skład majątku wspólnego pieniądze zgromadzone na koncie w (...) Bank. Ze złożonej do akt sprawy informacji o stanie konta bankowego wynika, iż w dniu 17 lipca 2009 roku znajdowały się na nim środki pieniężne w wysokości 486, 98 zł i kwota ta została zgłoszona przez uczestnika do podziału, co nie zostało zakwestionowane przez wnioskodawczynię.

Zdaniem Sądu Rejonowego przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż w skład majątku wspólnego nie wchodziły następujące rzeczy:

- lokal mieszkalny nr (...) położony przy ul. (...) w Ł., który został nabyty przez T. S. (2) przed zawarciem związku małżeńskiego (okoliczność niekwestionowana przez wnioskodawczynię), a tym samym co oczywiste wchodzi w skład jego majątku osobistego.

- motocykl marki S., który w ocenie Sądu stanowi własność J. S. (2). Sąd I instancji podnosił, iż ojciec uczestnika wskazany został jako nabywca przedmiotowego motocykla w fakturze VAT nr (...). Ponadto, co było okolicznością bezsporną, także w dowodzie rejestracyjnym pojazdu jako właściciel wskazany jest J. S. (2). W świetle przywołanych okoliczności, za wiarygodne w całości uznać należało potwierdzające się wzajemnie zeznania świadka J. S. (2) oraz zeznania uczestnika T. S. (2). Obaj zgodnie wyjaśnili, iż w ich rodzinie niemal wszyscy jeżdżą na motocyklach, a tego rodzaju pojazdów mieli już kilka. Co więcej, ojciec uczestnika bierze aktywny udział w zawodach, w których odnosi sukcesy. Jak wskazał uczestnik, po problemach ojca z sercem w latach 2001-2002 sport miał być receptą na jego zdrowie. Z kolei J. S. (2) przekonująco wyjaśnił, iż nie zna się na Internecie i z tego względu poprosił syna o przelanie pieniędzy (21 000 zł) za motocykl, które dał mu w gotówce. Co prawda na pierwszy rzut oka okoliczność ta wydaje się być mało prawdopodobna jednakże na wiarygodność tej wersji wydarzeń wskazują trzy fakty. Po pierwsze, na rozprawie świadek miał przy sobie 2 100 zł. Po drugie, z całego zebranego w sprawie materiału dowodowego (w tym także z zeznań wnioskodawczyni) wynika, iż obrót gotówkowy (w tym również dużymi sumami) w rodzinie S. był rzeczą normalną i typową. Po trzecie, motocykl fizycznie znajdował się w Centrum Motocyklowym w Ł., co uniemożliwiałoby dokonania osobistego zakupu przez J. S. (2). Niezależnie od wskazanych argumentów, J. S. (1) nie przedstawiła żadnego dowodu przeciwko domniemaniom faktycznym wynikającym z treści faktury VAT oraz dowodu rejestracyjnego motocykla.

Środki pieniężne zgromadzone w skarbonce oraz kamera, które w ocenie Sądu I instancji stanowią własność małoletniego dziecka wnioskodawczyni i uczestnika. Z zeznań świadków A. Załęskiej oraz M. R. (jednoznacznie wynika, iż pieniądze w łącznej kwocie około 5 000 zł należały do córki uczestników i pochodziły one z prezentów, jakie małoletnia N. S. otrzymywała z różnych okazji od członków rodziny. O osobistym charakterze skarbonki dziecka świadczy fakt, iż oprócz banknotów o różnych nominałach znajdowały się w niej również mleczne zęby oraz pierścionek z kwiatusem. Zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnik skupili swoją inicjatywę dowodową na wykazywaniu, czy doszło do zaboru w/w pieniędzy przez T. S. (2) wbrew woli dziecka, czy też nie. Tymczasem podkreślić należy, iż zawartość skarbonki nie stanowiła majątku wspólnego byłych małżonków, a w konsekwencji nie podlegała ona podziałowi. Ewentualne rozliczenia z tytułu rozdysponowania majątkiem będącym własnością małoletniej córki mogą być dokonywane w odrębnym procesie. W zakresie kamery warto zauważyć, iż na rozprawie w dniu 22 maja 2014 roku wnioskodawczyni wprost oświadczyła, iż kamera której dotyczyło twierdzenie zawarte na k. 425 była prezentem dla córki.

W myśl art. 45 § 1 k.r. i o. przy podziale majątku każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Z kolei stosownie do treści §3, w/w uregulowanie stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony z majątku wspólnego. W toku niniejszej sprawy wnioskodawczyni zgłosiła wniosek o rozliczenie dwóch rodzajów nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty jej byłego męża:

Fakt dokonania remontu mieszkania należącego do majątku osobistego T. S. (2) nie był pomiędzy uczestnikami sporny. W celu ustalenia wysokości nakładów poczynionych z majątku wspólnego Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości P. K., który wskazał, iż wartość rynkowa nakładów według cen z grudnia 2013 roku wynosiła 4 916 zł. Jak wynika wprost z opinii biegłego, nakłady te niespowodowały zmiany statusu lokalu – nadal pozostawał on w kategorii lokali typowych pod względem standardu i komfortu, które różnią się rodzajem wykończenia, ale pozostająca podobnym poziomie cenowym. Nie bez znaczenia jest przy tym fakt, iż remont mieszkania miał miejsce ponad 10 lat temu, a dokonane nakłady w znacznej części podlegały amortyzacji.

Sąd I instancji za wiarygodne uznał twierdzenia uczestnika, iż w celu spłaty kredytu mieszkaniowego otrzymał on trzy darowizny od swoich rodziców – odpowiednio w latach 2001, 2002 i 2003 roku. Z uwagi na brak możliwości ustalenia precyzyjnej daty sporządzenia trzech dokumentów zatytułowanych „darowizna” nie mogły one stanowić samodzielnej podstawy poczynionych ustaleń faktycznych. Tymczasem na rozprawie w dniu 8 lipca 2010 roku J. S. (2) (ojciec uczestnika) potwierdził fakt dokonania w/w darowizn, wskazując na motywację ich uczynienia (chęć pomocy synowi) oraz mechanizm ich wykonywania – a jego zeznania w tym zakresie są spójne wewnętrznie, a także znajdują potwierdzenie w przebiegu zdarzeń opisywanych przez uczestnika. Co prawda przekazywanie kwot w wysokościach 9 500 zł, 9 500 zł i 9 600 zł odbywało się w formie gotówkowej – co może budzić wątpliwości – jednakże w ocenie Sądu brak jest podstaw do zakwestionowania prawdziwości zeznań świadka i uczestnika z kilku powodów. Po pierwsze, swoisty modus operandi przekazywania pieniędzy znajduje odzwierciedlenie w obiektywnym środku dowodowym, jakim jest wydruk z historii rachunku bankowego. J. S. (2) podkreślał, iż darując synowi pieniądze w gotówce pilnował, by ten dokonał ich wpłaty na rachunek bankowy a następnie przeznaczył je na spłatę kredytu. Ostatnia z darowizn miała miejsce w dniu 28 sierpnia 2003 roku, a w dniu 1 września 2003 roku T. S. (2) dokonał wpłaty gotówki w wysokości 10 800 zł na konto bankowe po to, by w dniu 2 września 2003 roku wykonać przelew zewnętrzny – stanowiący spłatę końcową kredytu. Przedstawiona sekwencja wydarzeń jednoznacznie potwierdza wiarygodność zeznań J. S. (2) i T. S. (2). Po drugie, zarówno świadek jak i uczestnik przekonująco wyjaśnili, iż darowizny miały formę gotówką z uwagi na chęć uniknięcia kontroli Urzędu Skarbowego. Okoliczność tę w ocenie Sądu Rejonowego potwierdzają także wysokości poszczególnych darowizn, które wynosiły odpowiednio 9 500 zł, 9 500 zł i 9 600 zł – a nie były równe 10 000 zł. Po trzecie, ze zgromadzone w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w rodzinie S. obrót gotówkowy – bez wpłat na konto bankowe - jest rzeczą normalną i typową. Jak przyznała

wnioskodawczyni, będąc żoną T. S. (2) sama akceptowała przechowywanie w mieszkaniu gotówki w znacznej ilości (kilkudziesięciu tysięcy złotych). Niezależnie od powyższego, Sąd nie znalazł podstaw do uznania, iż złożone do akt sprawy umowy darowizny zostały sfałszowane na potrzeby niniejszego postępowania. Gdyby hipotetycznie przyjąć, iż tak było powstałoby zasadne pytanie dlaczego uczestnik nie złożył do akt sprawy umowy przekazania kwoty 21 000 zł na zakup motocykla S. – co jednak pomimo podobieństwa sytuacji nie nastąpiło.

Wysokość dopłaty należnej wnioskodawczyni (przy uwzględnieniu równych udziałów J. S. (1) i T. S. (2) w majątku wspólnym) wyliczona została przez Sąd Rejonowy w sposób następujący: 2458 zł (połowa nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty) + 2775 zł (połowa wartości ruchomości) + 1312 zł (połowa wartości ruchomości) + 8300 (połowa wartości samochodu marki F. (...)) + 28 509 (połowa wartości nieruchomości położonej w J.) – 2250 zł (połowa wartości telewizora) - 500 zł (połowa wartości grafiki) = 40 604 zł.

Zgodnie z treścią art. 212 § 3 k.c. Sąd zobligowany jest do wskazania terminu i sposobu uiszczenia należnej wnioskodawczyni dopłaty. W tym kontekście Sąd wziął pod uwagę z jednej strony uzasadniony interes wierzyciela (J. S. (1)), z drugiej zaś - realną możliwość dokonania zapłaty kwoty 40 604 zł przez T. S. (2). Jednocześnie podkreślić należy, iż uczestnik z uwagi na toczące się postępowanie o podział majątku wspólnego powinien liczyć się z koniecznością gromadzenia środków pieniężnych celem ewentualnych rozliczeń finansowych z byłą małżonką. W konsekwencji uznać należy, iż termin 30 dni od uprawomocnienia się postanowienia umożliwi T. S. (2) dokonanie terminowi zapłaty, a jednocześnie nie pokrzywdzi J. S. (1) poprzez nadmierne odsunięcie zapłaty w czasie.

Z uwagi na fakt, iż telewizor S. oraz grafika autorstwa H. P. znajdują się w posiadaniu uczestnika, Sąd w punkcie VI postanowienia zobowiązał T. S. (2) do wydania J. S. (1) w/w ruchomości w terminie 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia.

Sąd Rejonowy uzasadniając rozstrzygnięcie o kosztach procesu podnosił, że w toku niniejszego postępowania wypłacono tymczasowo ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi wynagrodzenia biegłych w łącznej kwocie 3000 zł (2 624,31 zł + 168,31 zł + 208,61 zł). Z tego względu w punktach VIII i IX postanowienia Sąd i instancji nakazał pobrać od wnioskodawczyni i uczestnika kwoty po 1500 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Zgodnie z zasadą wyrażoną w treści art. 520 § 1 k.p.c. w punkcie X postanowienia Sąd I instancji ustalił, że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. W tym zakresie Sąd podzielił pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 października 2013 roku (IV CZ 74/13, opubl. Lex 1388478), iż w sprawach o podział majątku wspólnego nie występuje sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., niezależnie od stanowiska stron i zgłaszanych przez nie twierdzeń i wniosków w przedmiocie składu, wartości i sposobu podziału majątku wspólnego. W postępowaniu tym strony są także w równym stopniu zainteresowane rozstrzygnięciem i ich interesy są wspólne o tyle, że celem postępowania jest wyjście ze wspólności majątkowej i uregulowanie wzajemnych stosunków majątkowych.

Apelację od powyższego postanowienia złożyły obie strony.

Wnioskodawczyni zaskarżyła postanowienie w punktach: I, II, III, VI, VII, IX i X.

Skarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść skarżonego orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 233§ 1 k.p.c. w zw. art. 13 § 2 k.p.c. przez dowolną ocenę zeznań J. S. (2) z pominięciem zasad doświadczenia życiowego i zaniechaniem dokonania weryfikacji pochodzenia środków z tytułu rzekomych darowizn na rzecz syna, czy też przekazania mu środków na zakup motocykla.

b) art. 623 k.p.c. poprzez sprzeczne z tym przepisem przyznanie wnioskodawczyni użytkowanego przez lata postępowania przez uczestnika telewizora S. (bez oznaczenia jaki to ma być telewizor), podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, telewizor ten powinien być przyznany uczestnikowi, a spłata należna wnioskodawczyni powinna zostać podwyższona o jego wartość

c) 245 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art.328 § 2 k.p.c. zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie wewnętrznie sprzecznej oceny materiału dowodowego sprawy.

d) art.520 § 1 k.p.c. W zw. z art.83 § 2 i art.113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach. cywilnych poprzez nałożenie na wnioskodawczynię obowiązku zapłacenia kosztów sądowych w sytuacji, kiedy to poniosła opłatę od wniosku oraz z tytułu zaliczek na wynagrodzenie biegłych zapłaciła łącznie 2.400zł i to jej przysługuje od uczestnika zwrot tych kosztów.

e) art. 618 § 1 k.p.c. w zw. z art.623 k.p.c. oraz w zw. z art.325 k. .c. i art 328§ 2 k.p.c. oboma stosowanymi w zw. z art.13 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie rozpoznania części podniesionych przez wnioskodawczynię roszczeń i zarzutów. Powołując się na powyżej podniesione zarzuty wnioskodawczyni wносиła o zmianę skarżonego postanowienia w następujący sposób: - w punkcie I. przez ustalenie, że samochód F. (...) tam opisany ma wartość 24.800zł - w punkcie I. poprzez dodanie ppkt 31) „nakłady na motocykl S. w wysokości 21 .000zł” - w punkcie II. poprzez oznaczenie jego dotychczasowej treści jako ppktI) i podwyższenie wartości nakładów z majątku wspólnego na majątek uczestnika do kwoty 33516zł - w punkcie II poprzez dodanie ppkt 2) o następującej treści „ustalić wartość nakładów z majątku odrębnego wnioskodawczyni na majątek wspólny uczestników postępowania wynosi 8. 146,39zł”- w punkcie II. poprzez dodanie ppkt 3) o następującej treści: „ ustalić ze wartość nakładów z majątku odrębnego wnioskodawczyni na majątek odrębny uczestnika wynosi 3.421,46zł”- w punkcie III 1) i 2) poprzez przyznanie uczestnikowi, a nie wnioskodawczyni telewizora S. o wartości 4500zł opisanego w punkcie I.29),- w punkcie III 4) poprzez podwyższenie dopłaty od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni z kwoty 40604zł do kwoty 81.498,06złw punkcie VI. poprzez dokonanie stosowanej korekty zobowiązania dotyczącego telewizora z pktI.29 związku z wnioskowaną powyżej korektą punktu III. 1) i 2)- w punktach IX i X poprzez ich zmianę i zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty 3400zł tytułem zwrotu opłaty od wniosku oraz poniesionych przez wnioskodawczynię kosztów zaliczek na biegłych.

Wnioskodawczyni wносиła o zasądzenie od uczestnika na jej rzecz zwrotu kosztów przed Sądem II instancji.

Uczestnik postępowania zaskarżył przedmiotowe postanowienie w części:

1. punktu I podpunkt 1) - tj. w zakresie ustalenia, iż prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w J. gminie P., oznaczonej jako działki nr (...) o łącznej powierzchni 21a 93m² - stanowi skład majątku wspólnego byłych małżonków J. S. (1) oraz T. S. (2)
2. zakresie punktu III podpunkt 1 w części przyznającej uczestnikowi prawo własności ruchomości opisane w punkcie 3 tj. samochód osobowy marki F. (...) o wartości 16000zł;
3. w zakresie punktu 3 podpunkt 4 w części zasądzającej tytułem dopłaty od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni ponad kwotę 21731,53zł;
4. punkt VIII postanowienia – nakazujący pobranie od uczestnika na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego kwotę 1500zł tytułem połowy nieuiszczonych kosztów sądowych;
5. punkt X postanowienia ustalający, iż wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu uczestnik zarzucił :I. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. przepisu art. 31 k.r. o. poprzez dokonanie jego błędnej wykładni polegającej na przyjęciu, iż nabycie nieruchomości gruntowej położonej w J. gminie P., oznaczonej jako działki nr (...) o łącznej powierzchni 21a 93m² nie nastąpiło do majątku odrębnego uczestnika, co wynikało z treści oświadczenia złożonego przez wnioskodawczynię podczas zawierania warunkowej umowy sprzedaży owej nieruchomości w dniu 8 sierpnia 2008r., lecz do majątku dorobkowego;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego t.j. art. 211 k.c. poprzez jego niezastosowanie prowadzące w efekcie do przyznania na własność uczestnikowi postępowania ruchomości w postaci samochodu osobowego marki F. (...) wbrew jego woli;

III. naruszenie przepisów postępowania tj. przepisu art. 622 § 2 k.p.c. poprzez orzeczenie sposobu zniesienia współwłasności ruchomości w postaci F. (...) w sposób, który naruszył interes uczestnika;

IV. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy a mianowicie

a) art. 233§1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób nie wszechstronny i przede wszystkim w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego poprzez:- przyjęcie, że nieruchomości położona w J. weszła w skład majątku wspólnego pomimo złożonego oświadczenia woli przez wnioskodawczynię w zakresie wyrażenia zgody na nabycie przedmiotowej nieruchomości przez uczestnika do jego majątku odrębnego- brak wzięcia pod uwagę wysokości kwoty jaką dysponował uczestnik w ramach majątku odrębnego co wprost przełożyło się na orzeczenie w zakresie wysokości spłaty do jakiej został zobowiązany uczestnik na rzecz wnioskodawczynie (w tym brak wzięcia pod uwagę w jakich proporcjach nieruchomości gruntowa w J. nabyta została ze środków wspólnych, a w jakich ze środków stanowiących majątek odrębny uczestnika;

- błędną ocenę zamiaru uczestnika w zakresie posiadania samochodu osobowego marki F.

V. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 520 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie a w konsekwencji nie zastosowanie § 2 tegoż artykułu poprzez uznanie, iż każdy uczestnik ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie podczas gdy w przedmiotowym postępowaniu interesy stron pozostawały sprzeczne, zatem zastosowanie winny znaleźć reguły rządzące kosztami procesu art. 98 k.c tj. Sąd winien stosunkowo rozdzielić koszty procesu. Mając na uwadze powyższe zarzuty uczestnik wnosił o zmianę skarżonego postanowienia poprzez :

1. ustalenie, iż nieruchomości gruntowa położona w J. gminie P. oznaczona jako działki nr (...) łącznej powierzchni 21a 93m², dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) wchodzi w skład majątku odrębnego uczestnika ;

2. zarządzenie sprzedaży w drodze licytacji publicznej składnika majątkowego wskazanego w podpunkcie 3 punktu I , (samochód osobowy marki F. (...)) po czym wnosił o to aby pieniądze uzyskane ze sprzedaży podzielić pomiędzy T. S. (2) i J. S. (1) przyznając im po 1/2 części ceny sprzedaży;

3. zmianę rozstrzygnięcia w zakresie zasądzenia tytułem dopłaty od T. S. (2) rzecz J. S. (1), poprzez ustalenie kwoty dopłaty na poziomie 21731, 53 zł płatną w terminie 30 dni od uprawomocnienia się orzeczenia;

4. zmianę rozstrzygnięcia o kosztach za I instancję, w tym kosztach zastępstwa procesowego poprzez ich zasądzenie w odniesieniu do wyników postępowania przed Sądem I instancji (stosunkowe rozdzielanie kosztów);5. zasądzenie od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kosztów postępowania za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych

Odpowiedź apelację wnioskodawczynie złożył uczestnik postępowania, który wnosił o oddalenie apelacji wnioskodawczynie i zasądzenie od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zarówno apelacja wnioskodawczynie jak i apelacja uczestnika jest zasadna w części. Wbrew zarzutom skarżących należało ocenić, że Sąd Rejonowy trafnie ocenił okoliczności sprawy i na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które obecnie Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Przechodząc do omawiania zarzutów apelacyjnych wnioskodawczyni należy stwierdzić, że niezasadny jest zarzut polegający na naruszeniu przepisów prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej w miejsce swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającego na uznaniu, że uczestnik otrzymał od swoich rodziców darowizny na zakup mieszkania jak też otrzymał od ojca środki na zakup dla ojca motocykla. Należy podnieść wbrew zarzutom skarżącego, że Sąd Rejonowy nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie wadliwej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Przy ocenie materiału dowodowego sądowi przysługuje bowiem swoboda zastrzeżona treścią powołanego wyżej przepisu. W razie tylko pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego, może mieć miejsce skuteczne kwestionowanie tej swobody oceny dowodów. Tego rodzaju uchybień nie sposób się dopatrzeć w stanowisku Sądu I instancji, zaś skarżąca prezentując niezadowolienie z treści rozstrzygnięcia Sądu w żaden sposób nie wykazała, że ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została dokonana z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c., co nadaje apelacji polemiczny charakter. Należy podnieść, że uczestnik przedstawił Sądowi umowy darowizny na łączną kwotę 28600zł. Okoliczność, że nie można było ustalić czy umowy darowizny zostały sporządzone w datach w nich wskazanych nie powoduje, że przestają być one wiarygodne. Ponadto daty w których przedmiotowe darowizny zostały uczynione korelują z datami dokonywanych spłat rat kredytu przez uczestnika. Ponadto z osobowego źródła dowodowego w postaci zeznań świadka – ojca uczestnika wynika iż czynił on darowizny na rzecz syna. Wnioskodawczyni zaś nie przedstawiła żadnego dowodu przeciwnego, który podważyłby wiarygodność zaprezentowanych przez uczestnika środków dowodowych. Jeżeli zaś chodzi o zakup motocykla to należy zważyć, że twierdzenia uczestnika, iż zapłacił środkami finansowymi ze swojego konta przelewem elektronicznym, a ojciec wręczył mu fizycznie te środki finansowe są wiarygodne. Świadczy o tym okoliczność, że w treści przelewu jako płatnik figuruje ojciec wnioskodawcy, faktura również została wystawiona na nazwisko ojca wnioskodawcy. Ponadto śledząc wpływy na rachunek bankowy uczestnika w (...) Banku można zaobserwować po dokonaniu przelewu za motocykl wpływy po 2000 - 2500zł dokonywane przez uczestnika, a później z tych środków wykonywane zostały przelewy na rzecz D. J. – zbywcy nieruchomości w J. (historia rachunku bankowego w (...) Banku k. 358 str. 36-54).

Niezasadny jest również zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 623 k.p.c. poprzez przyznanie wnioskodawczyni telewizora marki sony, bowiem nie jest prawdą, że telewizor był przez lata użytkowany przez uczestnika, bowiem jak wynika z faktury, został nabyty w listopadzie 2008r. za cenę 4975zł, a więc na niecały rok przed rozwodem. Każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości (art. 211 k.c.). Podział fizyczny rzeczy wspólnej, jako najbardziej sprawiedliwy i pożądany, jest podstawowym sposobem zniesienia współwłasności preferowanym przez ustawodawcę. Dlatego też, jeżeli zniesienie współwłasności następuje z mocy orzeczenia sądu, sąd powinien przede wszystkim brać pod uwagę ten sposób wyjścia ze współwłasności. Ponadto Sąd winien zgodnie z art. 623 k.p.c. dokonać podziału w naturze jeżeli zachodzą do tego warunki. Nie zachodziły również żadne przeszkody aby Sąd dokonał podziału tego składnika w naturze i przyznał go wnioskodawczyni. Jedynie należało dookreślić przedmiotowy składnik majątkowy, aby możliwe było jego wydanie, co też uczynił Sąd Okręgowy w rozstrzygnięciu zawartym w punkcie I podpunkt 1.

Ponadto prawidłowo została ustalona wartość samochodu marki F. (...), bowiem biegły wydając ustną uzupełniającą opinię wyjaśnił, że pierwotna opinia nie uwzględniała, że samochód jest po kolizji i po rozległej naprawie blacharsko-lakierniczej, co zostało ujawnione przez biegłego po dokonaniu oględzin samochodu. Stosownie do treści art. 684 k.p.c., który ma odpowiednie zastosowanie poprzez art. 567 § 3 k.p.c. do postępowania o podział majątku, skład i wartość majątku podlegającego podziałowi ustala Sąd. Wartość tych składników ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy. Tak też została ustalona wartość przedmiotowego samochodu.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy w zakresie podanych powyżej zarzutów apelacyjnych uznał ją za niezasadną i oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c.

Zasadny zaś jest zarzut wnioskodawczyni, iż Sąd zaniechał rozpoznania poniesionych przez wnioskodawczynię roszczeń i zarzutów.

Należy podnieść, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi (art. 567 § 1 k.p.c.).

Stosownie do treści art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 45 k.r. o. można żądać zwrotu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty i z majątku osobistego na majątek wspólny. W postępowaniu o podział majątku wspólnego, poza rozliczeniem nakładów i wydatków poczynionych z majątku wspólnego na majątek odrębny (osobisty) i z majątku odrębnego (osobistego) na majątek wspólny w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej, następuje także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z małżonków (lub byłych małżonków) w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Z art. 42 k.r. o. wynika, że do takich wydatków i nakładów mają odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych. Podstawę dokonania rozliczeń stanowią art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 686 k.p.c. Sąd w postępowaniu działowym dokonuje rozliczeń z tytułu posiadania przedmiotów należących do majątku objętego wspólnością, pobranych pożytków i innych przychodów, a także poczynionych na ten majątek nakładów i spłaconych długów w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego.

Sąd I instancji pominął całkowicie zgłoszony przez wnioskodawczynię wniosek o rozliczenie kwoty 8146,39zł jako jej nakład na majątek wspólny w postaci spłaconego kredytu na samochód F. (...) po ustaniu małżeństwa. Wnioskodawczyni na okoliczność dokonania spłaty kredytu załączyła do wniosku dowody spłaty na powyżej wskazaną kwotę rat kredytu (43-46). Uwzględnienie tego wniosku skutkowało zmianą zaskarżonego postanowienia poprzez dodanie punktu II b o treści, iż wartość nakładów wnioskodawczyni z majątku osobistego na majątek wspólny stron wynosi 8146, 38zł. Konsekwencją uwzględnienia tego nakładu było podwyższenie należnej na rzecz wnioskodawczyni dopłaty w punkcie III podpunkt 4. o kwotę (...),19 stanowiącą wartość połowy tychże nakładów.

Ponadto zasadny był podniesiony przez wnioskodawczynię w apelacji zarzut nierozpoznania w postępowaniu o podział majątku dorobkowego wniosku o rozliczenie nakładu z majątku osobistego wnioskodawczyni w kwocie 3421,46zł w postaci środków uzyskanych przez wnioskodawczynię z likwidacji księżeczki mieszkaniowej w postaci premii gwarancyjnej na majątek osobisty uczestnika. Środki te zostały przekazane po ślubie uczestnikowi na spłatę kredytu. Okolicznością świadczącą o tym, że uczestnik uzyskał od wnioskodawczyni te środki jest treść odpowiedzi na wniosek, w której uczestnik na k. 59 akt stwierdził, że całość kredytu mieszkaniowego spłacił z własnych środków pieniężnych, za wyjątkiem kwoty uzyskanej przez wnioskodawczynię w ramach likwidacji przysługującej jej księżeczki mieszkaniowo-oszczędnościowej. Wysokość zaś uzyskanej od wnioskodawczyni kwoty z tytułu likwidacji księżeczki mieszkaniowej uczestnik wskazał w piśmie procesowym z dnia 22 listopada 2011r. k. 283 akt. Podał, że wnioskodawczyni uzyskała z tego tytułu odpowiednio kwoty (...),99 i 1559,47zł. Później w toku postępowania uczestnik twierdził, że nie otrzymał od wnioskodawczyni przedmiotowej kwoty na spłatę kredytu mieszkaniowego, jednakże Sąd Okręgowy uznał, że te późniejsze twierdzenia są nieprawdziwe i zmierzają do uzyskania przez uczestnika korzystnego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż za rozliczeniem tego nakładu w postępowaniu o podział majątku wspólnego przemawia okoliczność, że strony zostaną całościowo rozliczone w jednym postępowaniu, nie będą generować kolejnych procesów. Konsekwencją uwzględnienia tego wniosku była zmiana zaskarżonego postanowienia poprzez dodanie punktu II a i podwyższenia zasądzonej dopłaty w punkcie III podpunkt 4 o kwotę (...).46zł.

Ponadto zasadna była apelacja wnioskodawczyni dotycząca rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Sąd I instancji pomimo powołania się w uzasadnieniu na art. 520§1 k.p.c., błędnie go zastosował i nie obciążył w jednakowym zakresie stron kosztami postępowania. Należy podnieść, że w postępowaniu o podział majątku strony są w równym stopniu zainteresowane rozstrzygnięciem i ich interesy są wspólne, bowiem celem postępowania jest wyjście ze wspólności majątkowej i uregulowanie wzajemnych stosunków majątkowych. Sąd I instancji w jednakowym zakresie

obciążył strony kosztami włożonymi tymczasowo przez Skarb Państwa orzekając w pkt VIII i IX o obowiązku uiszczenia przez strony kwot po 1500zł. Jednakże umknęło uwadze Sądu, że strony z wpłaconych i zrealizowanych zaliczek i opłat uiściły razem 3430,75zł. Na powyższą kwotę składa się opłata uiszczona przez wnioskodawczynię w kwocie 1000zł, kwota 530,75zł uiszczona i zrealizowana na poczet wynagrodzenia biegłego z zaliczek stron (z zaliczki wnioskodawczyni i uczestnika zostały wykorzystane kwoty po 265,38zł) oraz kwota 1900zł uiszczona przez wnioskodawczynię na poczet wynagrodzenia biegłego i wykorzystana przez Sąd w całości. Skoro strony uiściły razem tytułem kosztów sądowych kwotę 3430,75zł to każda z nich winna uiścić kwotę 1715,38zł. przy uwzględnieniu zasady wynikającej z art. 520§1 k.p.c. Wnioskodawczyni zapłaciła łącznie kwotę 3165,38zł (1000+265,38+1900) należy jej się więc zwrot od uczestnika kwoty 1450zł ((...),38-1715,38zł). Dlatego też Sąd Okręgowy dokonał zmiany punktu X zaskarżonego postanowienia i zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 1450zł.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy dokonał zmiany z apelacji wnioskodawczyni zaskarżonego postanowienia w oparciu o treść art. 386§1 k.p.c. w zw., z art. 13§2 k.p.c.

Przechodząc do omawiania apelacji uczestnika należy uznać ją za niezasadną odnośnie zarzutu naruszenia art. 622§2 k.p.c. i 211 k.c. w zakresie przyznania uczestnikowi w wyniku podziału majątku samochodu marki F. (...). Sąd Rejonowy uzasadnił motywy jakimi się kierował przy przyznawaniu tego składnika majątkowego uczestnikowi. Takie rozstrzygnięcie w żaden sposób nie narusza interesu uczestnika. Należy przypomnieć co już powyżej Sąd Okręgowy podnosił, że podział fizyczny rzeczy wspólnej, jako najbardziej sprawiedliwy i pożądany, jest podstawowym sposobem zniesienia współwłasności preferowanym przez ustawodawcę. Dlatego też, jeżeli zniesienie współwłasności następuje z mocy orzeczenia sądu, sąd powinien przede wszystkim brać pod uwagę ten sposób wyjścia ze współwłasności. Ponadto Sąd winien zgodzić z art. 623 k.p.c. dokonać podziału w naturze jeżeli zachodzą do tego warunki. Nie było żadnych przeszkód za przyznaniem tego składnika majątkowego uczestnikowi, tym bardziej że samochód był sprawny, a uczestnik korzystał z niego po rozwodzie. Ponadto jest to składnik majątkowy, który łatwo można zbyć i uczestnik jeżeli nie jest zainteresowany posiadaniem tego samochodu może to uczynić. Dlatego też nie można mówić o rażącym naruszeniu przez Sąd I instancji interesu uczestnika.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 520§1 k.p.c., bowiem w przedmiotowej sprawie nie ma zastosowania do rozliczeń kosztów art. 520§2 k.p.c. Jak już powyżej Sąd Okręgowy stwierdził w sprawie o podział majątku każda ze stron tego postępowania jest w jednakowym stopniu zainteresowana rozstrzygnięciem, bowiem reguluje ono jej sytuację majątkową na przyszłość.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy w zakresie podanych powyżej zarzutów apelacyjnych uznał ją za niezasadną i oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c.

Należy zaś uznać za zasadny zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 31 k.r. o. poprzez dokonanie jego błędnej wykładni polegającej na przyjęciu, iż nabycie nieruchomości gruntowej położonej w J. gminie P., oznaczonej jako działki nr (...) o łącznej powierzchni 21a93 m² nie nastąpiło do majątku odrębnego uczestnika, a przyjęciu, że nastąpiło do majątku wspólnego stron. Sąd Rejonowy niewłaściwie zinterpretował przedstawiony dokument w postaci warunkowej umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości z dnia 8 sierpnia 2008r. Repertorium A Nr 6118/2008. Sąd I instancji niewłaściwie zinterpretował oświadczenie woli wnioskodawczyni i pominął ważną okoliczność, że wnioskodawczyni była obecna przy tej czynności i potwierdziła, że nieruchomość zostaje nabyta do majątku osobistego uczestnika. Wnioskodawczyni w toku postępowania nie negowała, że złożyła takie oświadczenie. Dlatego też Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że punktowi I podpunkt 1 nadał brzmienie, że w skład majątku stron wchodzi nakłady stron z ich majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika stanowiący nieruchomość położoną w J. o wartości 57018zł.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy dokonał zmiany z apelacji uczestnika zaskarżonego postanowienia w oparciu o treść art. 386§1 k.p.c. w zw., z art. 13§2 k.p.c.

Co się zaś tyczy ustalenia, że nakłady na majątek osobisty uczestnika stanowiły nakłady wspólne stron należy zważyć, że uczestnik w żaden sposób nie wykazał, że na zakup przedmiotowej nieruchomości przeznaczył środki stanowiące jego majątek osobisty. Będąc zaś słuchany w charakterze strony zeznał, że zakupu nieruchomości dokonał za środki z osiągniętych dochodów. Zgodnie zaś z treścią art. 31 § 2 pkt. 1 k.r. o. do majątku wspólnego wchodzi pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej. Podnoszone w apelacji przez uczestnika twierdzenia o posiadaniu środków przez uczestnika pochodzących jeszcze sprzed zawarcia małżeństwa są gołosłowne nie poparte żadnymi dowodami i są twierdzeniami na użytek niniejszego postępowania. Z załączonego do akt wydruku z historii rachunku bankowego (...) Banku wynika, że z tego rachunku na rzecz zbywcy nieruchomości zostały przekazane środki w łącznej kwocie 39213zł stanowiące resztę ceny uiszczoną za nieruchomość. Kwota zaś 10000zł jak wynika z aktu notarialnego została uiszczona przed sporządzeniem warunkowej umowy sprzedaży. Te wszystkie okoliczności świadczą, że nieruchomość została nabyta za środki stanowiące majątek wspólny stron. Dlatego też Sąd I instancji dokonał w tym zakresie swobodnej oceny dowodów nie naruszając art. 233 § 1 k.p.c. W tym zakresie zaskarżenia apelacja uczestnika podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c.

Orzekając w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, by odstąpić od zasady wyrażonej w przepisie art. 520 § 1 k.p.c. i ustalił, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania apelacyjnego zgodnie ze swoim udziałem w sprawie.